

Posudek vedoucího diplomové práce:

Libuše Bezděková: Integrace dětí s narušenou komunikační schopností

Diplomová práce obsahuje 81 stran textu, seznam použité literatury a přílohy. Problematika integrace není již novým tématem, přesto má tento proces ve výchově a vzdělávání v našich podmínkách stále nevyřešená témata. Se zavedením nového školského zákona a na něj navazující vyhlášky 72 a 73/2005 umožňují stabilizaci v přístupu, ale závislost na ekonomickém rozvoji země je neoddiskutovatelná.

V teoretické části diplomantka zpracovává 4 základní témata, která se vztahují ke zvolenému tématu a navzájem působí jako významotvorní činitelé. Dominantní oblast tvoří kapitola 1 a 4, která je věnována integraci v obecné rovině a integraci dětí s primárně narušenou komunikační schopností. Zde se autorka zabývá jak obsahem pojmů, tak činiteli, kteří ovlivňují integrační proces. Odbornost přístupu sledujeme nejen v prezentaci pozitivních signálů, ale také charakteristiku neefektivní integrace. S tímto diferencovaným přístupem je podrobně představena specifika integrace dětí s narušenou komunikační schopností. Toto rozpracování hodnotím velmi příznivě, neboť v obecné rovině najdeme dostatek literárních zdrojů ale ke specifickým skupinám je odborné literatury mnohem méně. Celou problematiku zastřešuje zpracovaná legislativa integračního procesu resortu školství. Mezi zpracovaným textem vzhledem k zaměření nemůže absentovat téma rámcového vzdělávacího programu pro MŠ. Jeho podstatná část je věnována dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednotlivé kapitoly jsou vybudovány strukturovaně, promyšleně. členění textu svědčí o orientovanosti v problematice, dovednosti pracovat s textem, porovnávat, třdit a analyzovat literární zdroje.

Praktická část je zaměřena integrační proces ve zvoleném regionu. Integrační proces je mapován na několika úrovních. První představuje kvantitativní hledisko, které vychází ze statistických dat. Druhá linie sleduje formy integrace u dětí s NKS (individuální a kolektivní) ve vybraném zařízení v regionu. Třetí linie sleduje názorový postoj pedagogů v předškolním zařízení. Tato vnitřní hierarchie svědčí o znalosti pozitivních i kritických bodů integrace. Sebraná statistická data demonstrují mírně klesající objem integrovaných dětí v MŠ (asi z 6 tisíc na necelých 5 tisíc). Z hlediska typu postižení jsou výrazně zastoupeny právě děti s NKS (terminologicky dle statistiky děti s vadami řeči) – přes 70% (tab. 3-7). Porovnáním a sběrem lokálních dat mohla diplomantka tabulku č.8. škoda, že právě tato tabulka není doprovázena grafem. Pozornost čtenáře vyžaduje tabulka č.10, která porovnává republikové, regionální a místní data. Evidované děti s NKS na Kroměřížsku stabilně převyšují republikové průměry. Stejnou pozornost je vhodné věnovat tabulce č. 11. Ekonomická úroveň republiky ovlivňuje rozsah a možnosti forem integrace. Ekonomické hledisko mnohdy vyvolává emocionální rozhovory, ale i tato složka musí být zohledňována, neboť odborné kroky musí být reálné. V druhé linii autorka sledovala integrační proces ve vybraném zařízení. Rozbor ukázal, že existuje velká rezerva právě v kvalitě poradenských služeb, o které se běžný pedagog může opírat (viz tabulky 14 a 15), ale i převzaté činnosti v IVP (s. 63-67), které představují činnosti v obecné rovině (např. třídění korálků). V třetí linii studentka zjišťovala názorový postoj pedagogů ve vybrané lokalitě. V otázce č. 1 absentuje typ postižení MP, který ve statických přehledech je druhým nejčastěji integrovaným typem postižení. Studentka neupozornila na nesoulad mezi odpověďmi na otázku č. 5,6,7. Při nízkém počtu kolektivní integrace (nesprávný termín „logopedické třídy“), neodpovídá celkový součet odpovídajících pedagogů na dosažené vzdělání.

Po formální stránce autorka nedodržuje v textu vždy citační normu, což snižuje kvalitu práce.

Otázka k obhajobě: pokud vezmeme do úvahy obecně používanou mezinárodní klasifikaci chorob a nemocí – charakterizujte Směrnici k dg. dětí a žáků (uvedenou na s. 62), uveďte kým byla vytvořena, jak je přístupná v rámci komplexní péče – návaznost na zdravotnictví, občanská sdružení atd.

Diplomová práce splňuje požadavky na ni kladené. Doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

Hodnocení: výborně

4. 1. 2007

